

Sessió necrològica. In memoriam

DOCTOR JOSEP TRASERRA I PARAREDA (1931-2019)

Pere CLARÓS

Acadèmic corresponent

He acceptat amb gran plaer, el trist encàrrec que m'ha fet la nostra Acadèmia de fer en el seu nom, el discurs preceptiu de condol del que fou Acadèmic numerari d'aquesta Reial Acadèmia, el Professor Dr. Josep Traserra i Parareda.

El Dr. Traserra nasqué a Barcelona el 1931 en el si d'una família molt conservadora i d'un pare metge otorinolaringòleg. Va ingressar l'any 1948 a la Facultat de Medicina del carrer de Casanova.

Aviat i ja durant els seus estudis de medicina es va decantar per l'oto-rino-laringologia, atret pel prestigi d'un servei que tingué caps molt destacats com el catedràtic Fernando Casadesús i Castells que ho va ser de 1926 a 1951, essent el creador d'una Escola catalana de l'Otorinolaringologia única que va tenir gran prestigi arreu del país. A la seva jubilació el succeí el Dr. Adolfo Azoy del qui, el jove estudiant, Josep Traserra, va ser alumne intern del servei d'Oto-rino-laringologia fins a la seva llicenciatura.

Poc després va ser nomenat Professor Ajudant de Classes Pràctiques i Metge de l'Hospital Clínic. Aquell mateix any de 1959 llegí la Tesi Doctoral titulada «*El ensordecimiento en conducción ósea*» que mereixí el premi Extraordinari de Doctorat.

D'aquesta manera la seva carrera ja havia començat de forma brillant i amb moltes ganes de treballar i destacar en l'especialitat. Durant més de deu anys fou Professor Ajudant i després es va convertir en Professor Adjunt, pensant en un futur, accedir al més alt nivell universitari a casa nostra. Jo el recordo molt bé durant els meus primers anys d'estudiant a la facultat de medicina quan el veia entrar a la biblioteca aprofitant tots els petits moments que tenia lliures per preparar les lliçons per

les oposicions a Càtedra d'ORL que estava vacant a Saragossa i que finalment guanyà el 1971.

Un cop ja sent catedràtic li quedava el repte de poder tornar a la Universitat de Barcelona, a la jubilació del Dr. Azoy, fet que va agradar molt a tots els companys de l'especialitat i sobretot els prestigiosos caps de Servei dels hospitals catalans, que veien en ell, gràcies a la seva personalitat universitària, generosa i pacífica, però a la vegada activa i ben formada, un sinònim de què tots hi guanyarien molt, i l'única manera de tornar-se a reagrupar amistosament per fer de nou la verdadera escola catalana, que s'havia fragmentat, com així va ser.

Amb el devenir del temps el Dr. Traserra va fer de l'oto-rino-laringologia a la Universitat de Barcelona, una especialitat de gran irradiació, amb un aspecte docent de pre i post-grau molt apreciat, i procurant desenvolupar una activitat investigadora remarcable i una assistència hospitalària d'alt nivell tècnic. No ens hem d'oblidar que va tenir bons col·laboradors a la càtedra, entre ells el Dr. Ramon Avellaneda, que li va ser sempre fidel i va estar al seu costat en tot moment. Més diria jo, el tàndem Traserra-Avellaneda era característic d'una col·laboració permanent i molt sòlida.

El nostre personatge d'avui estimava molt la Universitat i no va dubtar de col·laborar i fer els deures acadèmics que li van demanar, contribuint a l'administració de la Facultat i a la Universitat, és a dir, sent vicedegà, vicerector i director de departament.

Va formar a molts especialistes del nostre país i de l'Amèrica llatina que avui tenen un gran lloc en el context de l'especialitat. La creació de l'Escola Professional del Clínic va reunir a un gran volum de joves que no podien o no volien fer el camí del MIR per tenir una formació paral·lela i completa.

Descriure l'obra científica del Dr. Traserra ens portaria a fer un llarg discurs, el que no és possible, per la brevetat del temps. Els temes que amb preferència ha tractat, han estat el tractament quirúrgic de les neoplàsies laríngies, amb especial consideració a la cirurgia conservadora de la funció fonatoria, el tractament dels càncers de fosses nasals i sinus, la indicació de la utilització del làser en cirurgia oto-rino-laringològica i importants aportacions a l'anatomia regional i a l'anatomia patològica de l'especialitat. També ha contribuït en forma decisiva a l'estudi funcional de l'oïda i a la sistematització dels tractaments antibiòtics en les infeccions oto-rino-laringològiques i de la quimioteràpia i fisioteràpia en les neoplàsies.

Un altre aspecte important de la vida científica del bon amic Josep va ser la direcció de nombroses tesis doctorals, sobre temes de gran interès. Jo mateix vaig gaudir de la seva direcció en la meua tesi que va compartir amb el Professor Yves Guerrier de Montpeller, mentre jo estava fent el meu internat en les especialitats de l'otorinolaringologia i cirurgia maxil·lo-facial a l'hospital de Saint Charles d'aquella ciutat francesa.

Un acte més de la seva generositat va ser adaptar-se als limitats horaris de les meves vingudes ocasionals en caps de setmana a Barcelona. Llavors em rebia a la seva casa familiar del carrer Balmes, a on la seva esposa ens preparava un excel·lent sopar per parlar i no perdre el temps. Finalment el dia de la lectura de Tesi ell estava allà donant-me tot el suport, cosa que ha fet sempre al llarg de la nostra relació professional.

Amb el matrimoni Traserra, tant la meua esposa com jo vàrem viatjar moltes vegades junts per Europa i ho passarem francament molt bé, ja que les nostres relacions eren molt bones i la seva companyia era molt amena. La veritat és que hem tingut molta sort de gaudir de la seva amistat sempre.

La introducció a aquesta Reial Acadèmia de la meua modesta persona com a Acadèmic Corresponsent la va fer ell utilitzant paraules molt generoses i sinceres, fruit dels molts anys de coneixença mútua entre nosaltres i els meus pares.

Per acabar aquest ràpid retrat científic, direm que d'una manera unànime, tots hem considerat el Dr. Traserra, un bon mestre, clar en l'exposició i gens fatigós ni hipnòtic, ans al contrari, amè, didàctic i despertant interès a tot l'auditori, el que el situava en bon lloc en la definició general d'un excel·lent docent. Penso que tots en vàrem aprendre molt de la seva dicció i forma d'exposar les diferents matèries. Deia el que volia dir amb una molt bona organització i metòdica docent. Ell podia parlar de tot i molt bé, amb contingut aprofitable i útil.

Cada vegada que li vaig anar a proposar de fer cursos conjunts de diferents parts de l'especialitat, tal com els d'ORL Pediàtrica, l'ORL i l'anatomia patològica junt amb el Drs. Cardesa i Bombí, o de la cirurgia periorbitària, sempre vaig trobar el seu suport i participació que feien un atractiu més d'aquests cursos.

De les seves condicions personals voldria afegir que disposava d'un humor molt refinat, un coneixement de diversos temes culturals, històrics i inclús de ser gran expert en la numismàtica i les antiguitats que gaudia molt amb la seva compra, classificació i valoració. Podríem afegir que el seu tarannà era fonamentalment humà, afable, honest i psíquicament molt estable.

L'Escola Universitària de l'ORL Catalana, amb Traserra com a capdavanter, ha fet molt per introduir tècniques quirúrgiques més conservadores, que quan són possibles, permeten una millor fonació post quirúrgica. Ha presidit la Societat Catalana d'Otorinolaringologia a Barcelona i va ser president de congressos i esdeveniments internacionals múltiples.

L'excessiva modèstia del Dr. Traserra ha sigut evident en tot moment de la seva vida, inclús respecte a les seves pròpies aportacions científiques. Aquesta modèstia i discreció al llarg de la vida el va portar a saber retirar-se de la vida professional al seu moment i fer, anys més tard, el seu traspàs del món amb silenci acceptant la mort amb la dignitat d'un home bo. Aquest luxe sols gent com l'amic Josep es podien permetre, ja que la seva obra és ben

manifesta i tots la coneixem i per tant la valorem en la seva pròpia mesura.

Per acabar, Excel·lentíssim Senyor President, Acadèmics, amics i sobretot la molt estimada esposa Lupe i família, preguem a Déu que el tingui al seu costat.

En aquesta Reial Corporació el trobarem molt a faltar, però segur que estarà sempre entre nosaltres.

Descansi amb Pau.

Gràcies

Dr. Josep Traserra i Parareda